

Bezoekadres De Blomboogerd 1, 4003 BX Tiel

Postadres Postbus 599, 4000 AN Tiel

T (0344) 64 90 90

F (0344) 64 90 99

E info@wsrl.nl

I www.waterschaprivierenland.nl

Bank IBAN NL93 NWAB 0636 7572 69

BIC NWABNL2G

Provincie Gelderland

Postbus 9090

6800 GX ARNHEM

Onderwerp: Reactie op NRD Ooijse Graaf

Datum: 27 oktober 2021

Het bijgaande wordt u toegezonden:

- ☐ op uw verzoek d.d.
- ☒ ter informatie
- ☐ met verzoek om terugzending
- ☐ ter ondertekening
- ☐ ter behandeling
- ☐ ten behoeve van uw archief
- ☐ ter controle
- ☐ retour, met dank voor inzage
- ☐ met verzoek contact op te nemen met
- ☐ n.a.v. het mondeling/telefonisch onderhoud d.d.
- ☐ opmerkingen

Bezoekadres De Blomboogerd 1, 4003 BX Tiel
Postadres Postbus 599, 4000 AN Tiel
T (0344) 64 90 90 F (0344) 64 90 99
E info@wsrl.nl I www.waterschaprivierenland.nl
Bank IBAN NL93NWAB0636757269
BIC NWABNL2G

K3 Industriezand B.V.

T.a.v. [REDACTED]

Wanraaij 2

6673 DN ANDELST

VERZONDEN 28 OKT. 2021

Datum:
27 oktober 2021

Uw kenmerk:

Ons kenmerk:
2021134165/2021145042

Behandeld door:

Onderwerp:
Reactie op NRD Ooijse Graaf

Doorkiesnummer / e-mail:
(0344) [REDACTED]
[REDACTED]@wsrl.nl

Geachte [REDACTED]

Op ons verzoek hebben wij op 5 oktober de ter inzage liggende Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de Ooijse Graaf van u ontvangen.

Het waterschap is door u reeds in een vroegtijdig stadium betrokken bij onderzoeken naar de impact van het voornemen Rietmoeras op de waterhuishouding binnen het plangebied en op de omliggende omgeving. In de NRD worden echter varianten beschreven welke nog niet met het waterschap zijn besproken. Met name de potentiële impact op de waterveiligheid is een essentieel punt in de plannen welke nog niet is opgenomen in de NRD.

Wij zien daarom aanleiding tot het maken van opmerkingen bij deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau en verzoeken u deze te verwerken in het vervolgproces en nader met ons af te stemmen.

Ruimtelijke context

Op pagina 7 is de ruimtelijke context beschreven. Hierin is aangegeven dat in de omgeving afgewaardeerde dijken en oude kades aanwezig zijn. Daarentegen is niet opgenomen dat de primaire kering van de Waalbandijk en de regionale waterkering Duffeltdijk binnen het plangebied van de MER liggen. Waterveiligheid is daarom een belangrijk thema. De waterhuishouding in de Ooijpolder wordt in belangrijke mate bepaald door de waterstanden van de Waal als gevolg van kwel en wegzijging via de ondergrond. De dynamiek van de rivierwaterstanden en de impact van klimaatverandering daarop is daarom van groot belang voor de realisatie van de doelstellingen. Met name de steeds verder uitzakkende rivierwaterstanden bij langdurige droogte zijn een belangrijk aandachtspunt voor de instandhouding van de Rietmoerassen in de Ooijse Graaf.

Uitgangspunten ontwerp

Onder het kopje aanpassen waterpeil is opgenomen dat er geen negatieve effecten op het dorp Ooij mogen ontstaan. Dit is een te beperkte omschrijving. Het gaat niet alleen om de effecten op het dorp Ooij maar om de gehele omgeving waarin ook landbouw en wonen beschouwd worden.

Wij verzoeken u vriendelijk bij verdere correspondentie ons kenmerk te vermelden, zodat wij uw brief sneller kunnen beantwoorden.

291021Batch540

Aanpassen van het waterpeil betekent – zoals in deze studie wordt verkend - primair het langer vasthouden van kwelwater dat bij hoge rivierwaterstanden in het plangebied uittreedt ten opzichte van de huidige streefpeilen zoals in het peilbesluit zijn opgenomen. Het huidige watersysteem kent geen aanvoermogelijkheden. Het aanpassen van het waterpeil heeft daarom in de referentiesituatie primair betrekking op de maximaal toelaatbare waterpeilen in het plangebied. De peilen zullen als gevolg van wegzijging bij lage rivierwaterstanden door natuurlijke omstandigheden uitzakken gedurende het laag water seizoen.

Onder het kopje 'Geen overlast voor bestaande agrariërs' is aangegeven dat de te realiseren zoetwater voorraad benut kan worden voor agrarische doeleinden. Het onttrekken van oppervlaktewater voor de landbouw leidt echter tot verminderde waterbeschikbaarheid ten behoeve van de natuurdoelstellingen in het rietmoeras. Onduidelijk is in welke mate onderzocht wordt hoe dit verdeelvraagstuk wordt meegenomen in de planontwikkeling. Het ophogen van agrarische percelen kan een maatregel zijn om negatieve effecten bij verhoogde maximale waterpeilen te compenseren. Het vasthouden van water met peilopzet is echter alleen mogelijk bij een voldoende lange hoogwatergolf op de rivier. Ophoging kan daarom ook zorgen voor verdroging en een extra watervraag bij lagere grondwaterstanden. De impact van de dynamiek is derhalve relevant om te onderzoeken in relatie tot overlast en gewasopbrengsten in tegenstelling tot gefixeerde maximale – en per definitie tijdelijke – waterpeilen.

Te onderzoeken varianten

Variant Bosontwikkeling: uit de omschrijving blijkt niet welke maatregelen aan het bestaande watersysteem zijn voorzien (al dan niet vervallen bestaande A-watergang). Daarnaast blijkt uit de afbeelding dat beplanting is voorzien langs de bestaande waterkeringen waarmee een relatie ontstaat op het vlak van waterveiligheid.

Variant Rivierdynamiek: deze variant heeft vergaande invloed op de waterveiligheid en waterhuishouding en behoeft op meerdere aspecten nader onderzoek. Het graven van een geul buitendijks beïnvloedt de waterhuishouding binnendijks en zal toegevoegd moeten worden aan de modelstudies voor de waterhuishouding. Inlaat van gebiedsvreemd water zal kwantitatief impact hebben op de waterhuishouding, maar zeker ook kwalitatief. De huidige waterkwaliteit wordt met name gekenmerkt door voedselarme kwel. Inlaat van rivierwater zal de samenstelling veranderen. De impact op de waterkwaliteit zal in beeld gebracht moeten worden, in relatie tot verschillende rivierwaterstanden. De wijze van onderzoeken en berekeningen zal nader afgestemd moeten worden.

Het ontgraven binnen de zonering van de waterkering (zowel binnendijks als buitendijks) en de aanleg van een inlaatwerk in de bestaande waterkering heeft impact op de waterveiligheid. Aan waterveiligheid zitten verschillende aspecten: de standzekerheid van de bestaande waterkering inclusief het doelmatig beheer en onderhoud, maar ook de benodigde uitbreidbaarheid van de waterkering aan de nieuwe normering en toekomstige versterkingsopgaven. Daarnaast zit aan de aanleg van een inlaatwerk een duurzaamheidsvraagstuk indien rivierwater bij lagere rivierwaterstanden opgepompt zal worden.

Onderzoeksvraagstukken

In de tabel met onderzoeksvraagstukken ontbreekt het thema waterveiligheid, met de subthema's standzekerheid van de waterkering, doelmatig beheer & onderhoud en uitbreidbaarheid.

De aspecten Water zijn benoemd onder het kopje Geohydrologie, maar deze titel dekt niet volledig de lading. Het gaat niet alleen om de geohydrologie maar ook om het oppervlaktewatersysteem en de waterkwaliteit. De waterkwaliteit kan ook door ontgroning wijzigingen als gevolg van een gewijzigde verhouding tussen kwelflux vanuit de stuwwal en rivierkwel. Wij adviseren daarom de term 'Geohydrologie' te vervangen door het generieker 'Water'.

Uiteraard hoort bij ontgronding ook het risico op zetting in de omgeving.

Bij het thema energie behoort ook de toename aan energievraag door bijvoorbeeld een inlaatwerk met pompvoorziening.

Bij het thema klimaat gaat het niet om het effect van de maatregelen op piekbuien en hoogwater, maar op het klimaatrobuust inrichten ten behoeve van de toename aan piekbuien en impact van hoogwater. Daarnaast is met name de impact van laagwater van belang voor de instandhouding en versterking van het binnendijkse rietmoeras.

Wijze van onderzoeken

Voor het aspect Water is onder de onderzoeksvraagstukken wel de waterkwaliteit genoemd, maar dit is niet vertaald in de wijze waarop dit wordt onderzocht. Hierover treden wij nog graag nader in overleg, met name gericht op de impact van de variant Rivierdynamiek.

Voor het aspect Waterveiligheid volstaat in eerste instantie een kwalitatieve beoordeling van de varianten, maar zal bij uitwerking van de variant Rivierdynamiek weldegelijk rekening gehouden moeten worden met vervolgonderzoeken als het gaat om de faalmechanismen van de waterkering.

Voor het aspect Klimaat ontbreekt in de NRD op welke wijze en tot welk detailniveau de beoordeling plaatsvindt. Naar onze verwachting zal het aspect hittestress niet wezenlijk van belang zijn in dit natuurgebied. De impact van de beoogde maatregelen op robuustheid tegen droogte en met name langdurige laagwaterstanden op de rivier zijn relevanter en kunnen kwantitatief door middel van (geo)hydrologische modellen bepaald worden.

Benodigde vergunningen

In paragraaf 4.5 is een overzicht opgenomen met benodigde vergunningen. Wij wijzen u er voor de volledigheid op dat een Waterwetvergunning tevens benodigd is voor werkzaamheden in de keurzonering van de primaire waterkering langs de Waal en de regionale waterkering Duffeltdijk. Daarnaast wijzen wij u de regelgeving rondom het besluit bodemkwaliteit waarbij het waterschap bevoegd gezag is voor water en waterbodems.

Wij verzoeken u deze opmerkingen mee te nemen in het proces richting de Milieu Effect Rapportage.

Met vriendelijke groet,
namens het college van dijkgraaf en heemraden
van Waterschap Rivierenland,

M.P. Rothuizen
teamleider Gebiedsontwikkeling Rijk van Maas en Waal

Bijlagen: Geen

Afschrift: Archief ;

Gemeente Berg en Dal, T.a.v. [Redacted] Dorpsplein 1, 6562 AH Groesbeek ;
Provincie Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem